23 מאי 2023

ת"צ 23206-08-21 גלזר נ' אנגוס דבאח בע"מ

מספר בקשה: 27

בפני כבוד השופטת, סגנית הנשיא רנה הירש

המבקשת **גלית גלזר**
ע"י עו"ד שלום קמיל

נגד

המשיבה **אנגוס דבאח בע"מ**
ע"י "עוד סוזי קונינסקי

פסק דין

1. לפני בקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית לפי סעיפים 18 ו-19 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: **החוק**).

הרקע וטענות הצדדים

2. המבקשת הגישה תובענה ובקשה לאישור תובענה כייצוגית כנגד המשיבה, רשת קצביות לממכר מוצרי בשר. עניינה של התובענה הייצוגית ובקשת האישור, בטענה לנזקים אשר נגרמו לחברי הקבוצה כתוצאה מכך שהמשיבה מוכרת מוצרי בשר ארוזים (להלן: **המוצרים**) ללא הפחתת משקל האריזות בעת התשלום, כך שלקוחות המשיבה מחויבים לפי מחיר הבשר, גם עבור משקל האריזה, ללא ידיעתם וללא הסכמתם.

ביום 22.07.21 רכשה המבקשת בשר פרגית באחד מסניפי המשיבה. את נזקה האישי הישיר העמידה המבקשת על סך 4 ₪, המורכב מנזק ממוני של 2 ₪ שנגרם לה בגין חיובה בתשלום ביתר עבור משקל האריזה בנוסף למחיר הבשר, ובנוסף נזק בלתי ממוני המוערך בסך 2 ₪.

3. ביום 13.12.21, בטרם הוגשה תשובת המשיבה לבקשת האישור, הגישו הצדדים בקשה מוסכמת להסתלקות. בהחלטתי מיום 13.12.21 ציינתי כי על-פני הדברים עילת התביעה מוצקה ומבחינת טובת הקבוצה אין הצדקה לקבלת בקשת ההסתלקות. הצדדים הופנו להליכים בעילה דומה שהסתיימו בהסדר פשרה עם פיצוי לקבוצה ולא בהסתלקות, והוצע לצדדים לשקול להגיע להסכמות על בסיס הסדרי הפשרה האמורים ולאחר בירור יסודי של הנתונים בדבר היקף ההפרה הנטענת.

ביום 22.12.21 הודיעה המבקשת כי מבוקש למחוק את בקשת ההסתלקות וביום 09.01.22 התבקשה ארכה על-מנת לאפשר לצדדים לגבש הסדר פשרה. ביום 20.01.22 הוגשה בקשות הסתלקות נוספת שבה הוערך הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בסך 707,451 ₪.

לאחר דיון שהתקיים לפני ביום 09.02.22 הוגשה ביום 11.03.22 בקשה שלישית להסתלקות שבה הוערך הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בסך 503,568 ₪ (דהיינו כמאתיים אלף ₪ פחות מההערכה בבקשת ההסתלקות השנייה).

בהחלטה מנומקת מיום 20.03.22 קבעתי כי המקרה שלפני עובר את גבול ההסתלקות לעבר הסדר פשרה, בהתחשב בפיצוי המוצע, בשינוי ההתנהגות לעתיד ובשכר הטרחה המשמעותי שמבוקש לאשר. כמו כן, הסדר ההסתלקות על גלגוליו השונים עבר תמורות משמעותיות וחרף ההחלטות שניתנו לא ניתן הסבר מספק לשינויים אלה. לפיכך, נקבע כי יש לראות בבקשה לאישור הסדר ההסתלקות כבקשה לאישור הסדר פשרה.

4. ביום 29.03.22 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה אליה צורפה בקשת הסתלקות מעודכנת שבה הוערך הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בסך 503,568 ₪. הסדר הפשרה פורסם כדין, בהתאם להחלטתי והנחיותיי מיום 24.03.22, ועל פי הוראות סעיף 18 לחוק ותקנה 12 לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

לפי סעיף 18(ד) לחוק, הודיעה פרקליטות המדינה כי המדינה לא מצאה לנכון להביע עמדה ביחס להסדר המוצע. לצד זאת, ביקשה להעיר, כי גובה הנזק המתואר בבקשת האישור אינו מבוסס כיאות וכי עולים סימני שאלה בנוגע להיקף הפיצוי, תקופת ההפרה וטיב הנתונים עליהם הסתמכו הצדדים ביחס לכימות הפיצוי.

בהחלטה מיום 18.07.22 הוריתי על מינוי בודק לפי סעיף 19 לחוק תובענות ייצוגיות ומיניתי את **רו"ח אהוד רצאבי** כבודק לעניין ההסדר המוצע. ביום 01.03.23 הגיש הבודק את חוות דעתו היסודית, המפורטת והמלומדת.

5. מסקנת הבודק בחוות דעתו היתה שסכום הנזק שנגרם לחברי הקבוצה עומד על סך של כ-887,000 ₪. מבחינת סבירות הפיצוי, ציין הבודק כי נהוג לקבוע את הנזק בשיעור המהווה בין 60% ל-80% מהנזק. הבודק ציין בחוות דעתו כי לאחר שבחן את המנגנון שהוצע בהסדר הפשרה ואת סעיפיו, מסקנתו היא כי מדובר בהסדר ראוי, הוגן וסביר, אשר יש בו לסייע לשמור על האינטרסים של חברי הקבוצה ולהבטיח את מימוש הפיצוי על ידם. כמו כן, ציין הבודק כי שיעור שכר הטרחה ומנגנון התשלום סבירים ומאוזנים.

6. לאחר מתן חוות דעת הבודק, הודיעו הצדדים כי היא מקובלת עליהם וביום 04.04.23 הוגש הסדר פשרה מתוקן שכלל ביצוע השבה בסכום כולל של 503,568 ₪ לחברי הקבוצה, המהווה כ- 57% מהנזק בסך כ-887,000 ש"ח כפי שהוערך על ידי הבודק. לאור הערתו של הבודק בחוות הדעת כי הפיצוי הנ"ל נמוך במעט מהשיעורים המקובלים בהסכמי פשרה בתובענות ייצוגיות (הנעים בין 60% ל-80%), נדרשו הצדדים להבהיר מדוע שיעור פיצוי לא יקבע בתוך הטווח המקובל כאמור.

ביום 19.04.23 הוגשה בקשה לאישור הסדר פשרה מתוקן ובו הועלה סכום הפיצוי לסך של 621,000 ₪ על דרך המיצוע בתוך הטווח המקובל.

<u>עיקרי הסדר הפשרה</u>

7. בהסדר הפשרה התחייבה המשיבה, לבצע השבה של 70% מסכום הנזק שנגרם לחברי הקבוצה כפי שהוערך על ידי הבודק, קרי – ביצוע השבת סכום כולל של 621,000 ₪ (במעוגל).

<u>ואלה עיקרי ההסדר</u>:

א. המשיבה תבצע השבה באמצעות הנחות משווי קניה של מוצרים הנמכרים לפי משקל, כאשר עצם מתן ההנחה לא יביא להעלאת מחיריהם של המוצרים שבגינם תינתן ההנחה לפני תחילת מתן ההנחה או בתקופת מתן ההנחה. ההנחה תוענק בנוסף לכל הנחה אחרת בגין המוצרים שבהסדר ככל שקיימת. ההנחה תינתן כך שלגבי כל מוצר שנשקל יזוכה הלקוח בסכום של 1.17 ₪.

ב. תקופת מתן ההנחה מוגבלת ל-12 חודשים בלבד ממועד מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה, כאשר אם תנוצל ההנחה לפני תום 12 חודשים תחשב המשיבה כמי שעמדה בהסדר.

ג. חברי הקבוצה הוגדרו ככל מי שרכש מהמשיבה בסניפיה השונים מוצרים ארוזים הנמכרים לפי משקל באריזות שנארזו מראש או במקום, ושילם עבור אריזות המוצרים ולא בעבור המשקל נטו שרכש (ללא האריזה, נייר האריזה או כל אריזה אחרת) בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.

ד. המשיבה תנכה ממחיר המוצרים את משקל כל האריזות באופן מידי, וכן תרענן את נהליה לגבי מוצרים הנמכרים בוואקום ותוודא שהמשקל לא יכלול את משקל האריזה.

ה. הומלץ לאשר תשלום גמול למבקשת בסך 7,000 ₪ שישולם בתוך 30 ימים מיום אישור ההסדר, ושכר טרחה לבא כוחה בסך של 81,000 ₪ בתוספת מע"מ, אשר ישולם בשני מועדים: סך של 60,000 ₪ בתוספת מע"מ ישולם עם אישור ההסדר, והיתרה בסך של 21,000 ₪ תשולם בסיום מילוי התחייבויות המשיבה, קרי, בתוך 12 חודשים מיום אישור בית המשפט את ההסדר או קודם לכן.

ו. עם אישור בית המשפט את הסכם הפשרה יתגבש מעשה בית דין וויתור וסילוק של חברי הקבוצה שלא נתנו הודעת פרישה בהתאם לדין.

<u>דיון והכרעה</u>

8. לאחר שעיינתי בחומר שהונח לפני ואשר עיקרו פורט לעיל, **אני מוצאת לנכון לאשר את הסדר הפשרה**. לעניין זה אציין כי על פי ההסדר הנוכחי הפיצוי לקבוצה גבוה ממשית מזה שהוצע בהסדר קודם, והוא מהווה פיצוי ראוי יותר באופן משמעותי עבור חברי הקבוצה.

9. השאלות המשותפות לכל חברי הקבוצה הן: הטעית הצרכן בגביית מחיר בגין משקל אריזת מוצרי הבשר, עשיית עושר ולא במשפט כלפי חברי הקבוצה והפרת חובה חקוקה על פי הוראות סעיף 17 ב' לחוק הגנת הצרכן התשמ"א – 1981 וסעיף 20(ב) לחוק המכר, תשכ"ח - 1968; גרימת נזק כספי של המשיבה לחברי הקבוצה, בגביית מחיר בגין משקל אריזת מוצרי הבשר; הפיצוי המגיע לחברי הקבוצה בשל העוולות שבוצעו כלפיהן.

10. הסדר הפשרה עומד בתנאי סעיף 19(א) לחוק, ולפיו "ההסדר ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה" וכי: "סיום ההליך בהסדר פשרה הוא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת בנסיבות הענין". ההסדר קובע מנגנון השבה של פיצוי משמעותי המהווה 70% מהנזק שנגרם לחברי הקבוצה, וחסך את הצורך בניהול הליך משפטי על הסיכונים והסיכויים הכרוכים בכך. בנוסף, במסגרת הסדר הפשרה התחייבה המשיבה להפחית את משקל האריזה ממחיר הבשר ולא להעלות את מחיר המוצרים בתקופת מתן ההנחה. סבירותו של ההסדר וגובה הפיצוי נתמכת גם בחוות דעתו של הבודק והצדדים השכילו להגדיל את גובה הפיצוי באופן שיקבע בתוך הטווח המקובל כפי שצוין בחוות הדעת. **מדובר בהסדר סביר וראוי והינו דרך ראויה להביא הליך זה לכדי סיום, בשים לב לשאלות המשפטיות שטרם נדונו, ולחוסר הוודאות הקיים באשר להכרעה בהן.**

<u>גמול ושכר טרחה</u>

11. כאמור לעיל, הצדדים המליצו על תשלום גמול למבקשת בסך כולל של 7,000 ₪ ושכר טרחה לבא כוחה בסך של 81,000 ₪ בתוספת מע"מ שישולם בשני שלבים כמפורט לעיל.

על פי העקרונות שהותוו בפסיקת בית המשפט העליון במסגרת ע"א 2046/10, עזבון המנוח שמש נ' רייכרט (23.05.2012), בתביעות ייצוגיות שעניינן סעד כספי, קביעת שכר טרחת עוה"ד המייצג תיעשה באחוזים, אשר שיעורם יחושב מהסכום שנגבה בפועל באופן מדורג, והוא תלוי בנסיבות ההליך, באופן בו הסתיים ההליך ובגובה הסכום שנפסק. בהתאם לסעיפים 22 ו-23 לחוק, נתתי דעתי לנסיבות תיק זה ולכלל הנתונים הרלוונטיים, לרבות משך הזמן שנוהל המשא ומתן בין הצדדים, התמשכות ההליך, גובה הפיצוי לחברי הקבוצה והתועלת שהביאה הגשת הבקשה תוך הסיכון שלקחה על עצמה המבקשת.

כמו כן, נתתי דעתי לשיעור שכר הטרחה, למנגנון התשלום הדו שלבי ולמסקנת הבודק כי מדובר בשכר טרחה הוגן ומאוזן. על כן, אני מאשרת את המלצת הצדדים. בנסיבות אלה, אני קובעת כי הגמול למבקשת יעמוד על סך של 7,000 ₪ וישולם בתוך 30 ימים מהיום ושכר טרחת ב"כ המבקשת יעמוד על סך של 72,000 ₪ בתוספת מע"מ, אשר ישולם במועדים הבאים: (א) סך של 60,000 ₪ בתוספת מע"מ בתוך 30 ימים ממועד קבלת פסק הדין; (ב) סך של 21,000 ₪ בתוספת מע"מ בתוך 30 ימים ממועד סיום מילוי התחייבויות המשיבה.

<u>הבקשה לפטור מאגרה</u>

12. המשיבה מבקשת לפטור אותה מחלקה השני של האגרה. נטען כי בנסיבות העניין תשלום המחצית השנייה של האגרה הופך את ההסדר כולו לבלתי סביר מבחינת עלויותיו. בהתאם לעמדת היועץ המשפטי לממשלה אין לפטור את המשיבה מתשלום המחצית השנייה של האגרה בהעדר טעמים מיוחדים לעשות כן.

בהתייחס לחלק השני של האגרה, בית המשפט רשאי להורות על פטור מתשלום החלק השני של האגרה, כולה או חלקה, וזאת אם מצא שמתקיימים טעמים מיוחדים למתן פטור בנסיבות שלפניו [ראו השיקולים שפורטו בת"צ (מחוזי מרכז) 50737-01-19 יובל לפינר, משרד עורכי דין נ' בנק הפועלים בע"מ (05.04.2021)]. נוכח השיקולים שפורטו בפסיקה מצאתי לפטור את המבקשת מתשלום החלק השני של האגרה, כמבוקש.

נתתי דעתי למכלול השיקולים הרלוונטיים: קיומה של עילת תביעה לכאורה; מהות והיקף הפגיעה בחברי הקבוצה; התועלת שצמחה בעקבות בקשת האישור לחברי הקבוצה ולציבור; השלב המקדמי שבו הוגשה הבקשה לאישור הסדר פשרה טרם הגשת תשובה; חסכון בזמן שיפוטי; נכונות הצדדים להגיע להסדר תחת ניהול ההליך לצורך הכרעה במחלוקת; ההתחייבויות שלקחה על עצמה המשיבה.

בענייננו, אין מדובר בתביעת סרק, ונקבע על ידי כי צמחה תועלת לקבוצה ולציבור בכללותו, בשים לב לשיפור שהתחייבה המשיבה לבצע, למניעת הישנות מקרים דומים בעתיד. ההסדר הוא בעל ערך ממשי, והושג בין הצדדים עוד טרם הוגשה תשובה של המשיבה לבקשת האישור ובטרם התקיים דיון בתיק. בנסיבות אלה, מצאתי כי קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים מתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. על כן, **ניתן לצדדים פטור מתשלום המחצית השנייה של האגרה**.

<u>סוף דבר</u>

13. אני מאשרת את הסדר הפשרה ונותנת לו תוקף של פסק דין.

עיון בהסדר הפשרה שהוגש מלמד כי נפלו טעויות הקלדה במספר סעיפים (ובין היתר, בסעיפים 19, 21ב, ה, ח, 29 א ו-ב), בהם ישנה התייחסות להסדר הסתלקות במקום הסדר פשרה. לפיכך, **על הצדדים לתקן את הסדר הפשרה בכל מקום שצוין "הסתלקות" במקום "פשרה"** ובפרט לסעיפים הנ"ל, ולהגיש נוסח מתוקן <u>בתוך 7 ימים</u>. הנוסח המתוקן יפורסם כמפורט להלן.

14. על הצדדים לפרסם הודעה בדבר פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה, כאמור בסעיף 25(א)(4) לחוק. הפרסום ייעשה בשני עיתונים יומיים בעלי תפוצה רחבה בשפה העברית, באותיות בגודל 3 מ"מ לפחות. המשיבה אף תעמיד את פסק הדין והסדר הפשרה המלא לעיון גם באתר האינטרנט שלה, בקישור ישיר מדף הבית, והפרסום יוותר למשך 120 יום מהמועד הקובע שהוגדר בהסדר הפשרה.

15. בהתאם להוראות סעיף 19(ה) לחוק, המזכירות תשלח העתק מפסק הדין למנהל בתי המשפט, לשם רישומו בפנקס התובענות הייצוגיות.

ניתן היום, ג' סיוון תשפ"ג, 23 מאי 2023, בהעדר הצדדים.

רנה הירש, שופטת, סגנית הנשיא